

VALSTYBINĖ SAUGOMŲ TERITORIJŲ TARNYBA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, Antakalnio g. 25, 10312 Vilnius. Tel. +370 659 29483, el. p. vstt@vstt.lt, <https://vstt.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724381

Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybai	2025-03 2025-	Nr. (4)-V3- Nr.
---	--------------------	--------------------

Lietuvos Respublikos aplinkos
ministerijai

DĖL ĮSTATYMO PATAISOS

Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – VSTT) darbo tvarka gavo ir išnagrinėjo Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybos (toliau – Tarnyba) pateiktą (be kitų teisės aktų) derinti Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (toliau – SŽNSĮ) Nr. XIII-2166 84 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – projektas).

Projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad SŽNSĮ projektu „siekiama išspręsti praktikoje iškilusias problemas, susijusias su Tarnybos saugomų asmenų gyvenamųjų vietų apsaugos vykdymu“ <...>. Nurodyta, kad „šiuo metu Tarnyba susiduria su problema, kuomet saugomas asmuo gyvena parkų, gamtos ir kultūros paveldo teritorijose ir Tarnyba, užtikrindama jo (ir jo gyvenamosios vietos) saugumą, turi įrengti apsaugos priemones ir apsaugos postus. Tarnybai atsisakoma leisti statyti apsaugai būtinus statinius, kilnojamuosius objektus arba įrenginius, kadangi SŽNSĮ šiuo metu tokios galimybės nenumato“. <...> „SŽNSĮ 84 straipsnio pakeitimais bus sudaryta galimybė Tarnybai statyti statinius, kilnojamuosius objektus arba įrenginius valstybinių parkų, gamtos ir kultūros paveldo teritorijose, kai tai būtina Tarnybos funkcijoms vykdyti (saugant saugomus asmenis ir saugomus objektus)“.

VSTT savo kompetencijos ribose teikia šiuos pastebėjimus.

1. Pirmiausia pažymėtina tai, kad SŽNSĮ projektu bandoma išspręsti statinių statybos klausimus valstybės saugomose teritorijose (siūloma keisti SŽNSĮ 84 straipsnį „Specialiosios žemės naudojimo sąlygos valstybiniuose parkuose“).

Atkreipiamo dėmesį į tai, kad SŽNSĮ 1 straipsnyje „**įstatymo tikslas ir paskirtis**“ įtvirtinta, kad šis įstatymas **nustato specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, nurodo teritorijas, kuriose šios sąlygos turi būti taikomos** (toliau – šiame įstatyme nurodytos teritorijos), reglamentuoja šių teritorijų nustatymą ir nustato šiame procese dalyvaujančių asmenų teises ir pareigas, sudaro teisinės prielaidas šiame įstatyme nurodytas teritorijas centralizuotai registruoti Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre. Šio įstatymo tikslas – užtikrinti visuomenės sveikatos saugą, šiame įstatyme nurodytų objektų ar veiklos apsaugą nuo neigiamų veiksnių ar poveikio, valstybės saugumą, aplinkos ir viešojo intereso apsaugą šiame įstatyme nurodytose teritorijose. Tai nėra teisės aktas, numatantis naujų statybų galimybes valstybės saugomose teritorijose, nagrinėjamu atveju – valstybiniuose parkuose.

2. Taip pat atkreipiame dėmesį ir į tai, kad įstatymais nėra ir neturi būti sprendžiami pavieniai atvejai. VSTT yra žinomas vienintelis atvejis, kai saugomo asmens gyvenamoji vieta yra valstybės saugomoje teritorijoje. Dėl šio konkretaus atvejo VSTT 2022-08-29 teikė atsakymą raštu Nr. V3-1252 (raštas pridedamas). Jokių kitų atvejų valstybės saugomose teritorijose nėra žinoma, todėl nėra tikslinga dėl vienetinio atvejo keisti teisinį reglamentavimą visuose valstybiniuose parkuose, nes atveriant naujas statinių statybos galimybes gali būti sukeltos / išprovokuotos papildomos neigiamos pasekmės saugomų teritorijų užstatymui.

3. Taip pat nėra aišku, kokių teisiniu pagrindu siekiama numatyti naujų statybų galimybes tik valstybiniuose parkuose, nors Tarnyba aiškinamajame rašte nurodo tikslą – „užtikrinti saugomo asmens saugumą“, t. y., manytina, kad saugumo užtikrinimas neturi būti siejamas su „saugumu“ tik valstybiniame parke. Atkreipiame dėmesį į tai, kad mūsų žiniomis, valstybė yra sudariusi tinkamas sąlygas saugotinių asmenų saugumui užtikrinti specialiose tam tikslui skirtose teritorijose, jose pastatytuose pastatuose.

4. Pažymėtina ir tai, kad statinių statybą valstybės saugomose teritorijose reglamentuoja pirmiausia Saugomų teritorijų įstatymas (toliau – STĮ) ir saugomų teritorijų planavimo dokumentai. STĮ 14 straipsnio 3 punkte įtvirtinta: statybos valstybiniuose parkuose reglamentavimas: 1) leidžiama statyba, kuri neprieštaruja teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams, įstatymams, saugomų teritorijų nuostatomis. VSTT žinomu atveju, be kita ko, greta planuojamo statinio turėtų būti numatomas ir formuojamas žemės sklypas, ko neleidžia teisės aktai.

Taigi, įtvirtinus projekte pateiktą pasiūlymą matyti, kad nagrinėjamu atveju siekis numatyti statybų galimybę valstybiniuose parkuose, keičiant SŽNSĮ, nerealizuojamas, nes toks pasiūlymas nesuderinamas su kitomis teisės aktų nuostatomis.

Atsižvelgiant į išdėstytą, turėtų būti ieškoma kitų būdų, kaip užtikrinti saugomų asmenų saugumą.

PRIDEDAMA. VSTT 2022-08-29 raštas Nr. V3-1252, 2 lapai.

Direktoriaus pavaduotoja

Rūta Lapinskienė

R. Baradokaitė-Greimienė, +370 659 64283, el. p. rima.baradokaite-greimiene@vstt.lt

Informuojame, kad kreipiantis raštu į Valstybinę saugomų teritorijų tarnybą su paklausimu, prašymu arba skundu, Jūs pateikiate savo asmens duomenis. Susipažinti kaip tvarkomi Jūsų asmens duomenis galite

internetinės svetainės <https://vstt.lrv.lt/lt/> skiltyje Asmens duomenų apsauga-[Privatumo pranešimas \(skirtas fiziniams asmenims, kurie kreipiasi raštu į Valstybinę saugomų teritorijų tarnybą prie Aplinkos ministerijos su paklausimu, prašymu arba skundu\)](#).

VALSTYBINĖ SAUGOMŲ TERITORIJŲ TARNYBA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, Antakalnio g. 25, LT-10312 Vilnius,
tel. (8 5) 272 3284, el. p. vstt@vstt.lt, <https://vstt.lrv.lt/>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724381

Vilniaus miesto savivaldybės administracijai 2022-08-29 Nr. V3-1252
I 2022-05-19 Nr. SN-7

Vadovybės apsaugos tarnybai

Nacionalinei žemės tarnybai prie Žemės ūkio
ministerijos

Kopija
Aplinkos ministerijai

DĖL NAUJO VALSTYBINĖS ŽEMĖS SKLYPO SUFORMAVIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO APSAUGAI UŽTIKRINTI

Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – Tarnyba) susipažino su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos persiūstu Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Žemės tvarkymo ir administravimo skyriaus (toliau – Administracija) prašymu suteikti tarnybinę pagalbą ir pateikti nuomonę dėl galimybės suprojektuoti naują valstybinės žemės sklypą ties Pūčkorių g. 11, Vilniuje (toliau – Sklypas), reikalingą Lietuvos Respublikos Prezidento apsaugai užtikrinti. Iš pateiktų dokumentų matyti, kad Sklype, be kita ko, būtų planuojama pastatyti apsaugos postą su stovėjimo vieta automobiliui. Planuojamas postas konteinerinio tipo 6x3 m. dydžio; jame, nesant miesto vandentiekio ir kanalizacijos, numatoma įrengti vietinį vandentiekį ir nuotekų sistemą.

Dėl planuojamo sklypo vietos

Sklypas su jame planuojamais pastatyti objektais būtų planuojamas valstybės saugomoje teritorijoje – Pavilnių regioniniame parke bei Nekilnojamosios kultūros vertybės Pūčkorių palivarko sodybos (kodas kultūros vertybių registre 27071) teritorijoje.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gegužės 27 d. Nutarimu Nr. 518 patvirtinto Pavilnių regioninio parko ir jo zonų ribų plano nuostatomis, sklypas yra Pavilnių regioninio parko rekreacinio funkcinio prioriteto teritorijoje. Be to, patenka į **rekreaciniu požiūriu ypač vertingą teritoriją – Vilnios rekreacinę teritoriją**, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 583 (pakeistas vyriausybės 2010 m. rugpjūčio 12 d. nutarimu Nr. 1173) „Dėl ekologiniu, archeologiniu ir rekreaciniu požiūriu ypač vertingų teritorijų, esančių valstybiniuose parkuose ir valstybiniuose draustiniuose, ribų patvirtinimo“.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. D1-341 „Dėl Pavilnių regioninio parko tvarkymo plano patvirtinimo“ patvirtinto Pavilnių regioninio parko tvarkymo plano nuostatomis, Sklypas yra **miškų ūkio paskirties rekreacinių miškų intensyvaus pritaikymo (MRi (poilsio parkų)) kraštovaizdžio tvarkymo zonoje**.

Saugomų teritorijų tipinio apsaugos reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 996, 15.2. intensyvaus pritaikymo (poilsio parkų) kraštovaizdžio tvarkymo zonoje: leidžiama formuoti intensyviui poilsiui pritaikytą būdingą poilsio parkui miško rūšinę sudėtį ir struktūrą, atverti reginius; rekreacinę aplinką leidžiama formuoti neplynais (grupiniais-atvejniais ir atrankiniais) kirtimais, želdinti stambiais sodmenimis; leidžiama formuoti tankų rekreacinės infrastruktūros tinklą; gamtinę brandą pasiekę medynai gali būti kertami pagrindiniais neplynais kirtimais. Leidžiama vykdyti visų rūšių ugdymo, sanitarinius ir kraštovaizdžio formavimo kirtimus; kertama ne per poilsiaavimo sezoną, išskyrus stichinių arba biotinių veiksnių sudarytus medynus. Blogos sanitarinės būklės, sudarkyti stichinių arba biotinių veiksnių medynai kertami neplynais arba plynais sanitariniais kirtimais; draudžiama naudoti pesticidus. Masiškai plintant kenkėjams, leidžiama naudoti biopreparatus ir selektyvinio veikimo insekticidus. Iš išdėstyto matyti, kad ši kraštovaizdžio tvarkymo zona nėra skirta statinių / kilnojamųjų objektų statybai.

Dėl galimybės Sklype statyti statinius ar kilnojamuosius objektus

Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 13 straipsnio 3 dalies 1 punkte numatyta, kad draudžiama statyti ir (ar) įrengti naujus statinius ir (ar) įrenginius, nurodytus Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (toliau – SŽNSĮ) 84 straipsnio, reglamentuojančio specialiąsias žemės naudojimo sąlygas valstybiniuose parkuose, 2 dalies 15 punkte įtvirtinta, kad draudžiama laikyti ir naudoti apgyvendinimui, nakvynei ir kitiems tikslams vagonėlius ar kitus kilnojamus objektus arba įrenginius, išskyrus atvejus, kai tokie objektai laikomi ir naudojami: a) kempinguose; b) prie statomų ir (ar) rekonstruojamų statinių jų statybos metu, turint Statybos įstatymo nustatyta tvarka išduotą statybą leidžiantį dokumentą ir kai šie objektai numatyti statinio projekte; c) mokslo ir studijų institucijoms atliekant mokslinius tyrimus; d) turint savivaldybės vykdomosios institucijos išduotą leidimą – viešiesiems renginiams rengti; e) kaip įregistruotų bitynų kilnojamosios bitidės; f) teisės aktų nustatytoje vietoje ir laiku vykdant verslinę žvejybą; g) nepertraukiamai, bet ne ilgiau kaip 30 darbo dienų, rangos būdu nuo spalio 1 d. iki kovo 15 d. vykdant pagrindinius miško kirtimus ir turint leidimą kirsti mišką.

SŽNSĮ 84 straipsnio 2 dalies 16 punkte nurodoma, kad draudžiama statyti statinius, išskyrus statinius, kurių statyba atitinka saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendinius ir atvejus, kai Saugomų teritorijų įstatyme nustatytomis sąlygomis: a) statomi statiniai, susiję su valstybinio parko steigimo tikslais; b) statomi statiniai, būtini vykdant veiklą, kuriai taikomos išimties pagal šio straipsnio nuostatas; c) statomi sodybos statiniai buvusios sodybos vietoje; d) atkuriami kultūros paveldo objektai pagal Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą; e) statomi statiniai, siekiant užtikrinti valstybės sienos apsaugą, valstybinio jūrų uosto veiklą; f) statomi sodybos pastatai ir inžineriniai statiniai sodybose; g) atstatomi identiškai buvusių sodybų pastatai ir jų inžineriniai statiniai pirminėse jų stovėjimo vietose.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugpjūčio 12 d. nutarimo Nr. 1173 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 14 d. nutarimo Nr. 583 „Dėl ekologiniu ir rekreaciniu požiūriu ypač vertingų teritorijų, esančių valstybiniuose parkuose ir valstybiniuose draustiniuose, ribų partvirtinimo“ pakeitimo“ 2.2. punkte rekomenduojama Vilniaus miesto savivaldybei nustatyti, kad Pavilnių ir Verkių regioniniuose parkuose esančiose ypač vertingose ekologiniu ir rekreaciniu požiūriu teritorijose žemės sklypai gali būti formuojami tik prie Nekilnojamojo turto registre įregistruotų statinių, kuriems eksploatuoti iki šio nutarimo įsigaliojimo naudojami žemės sklypai nebuvo suformuoti.

Iš išdėstyto matyti, kad nagrinėjamoje teritorijoje teisės aktais nėra įtvirtinta galimybė formuoti žemės sklypus, statyti statinius ir (ar) kilnojamųjų objektus. Pažymėtina ir tai, kad teisės aktuose taip pat nėra įtvirtinta išimčių. Atsižvelgiant į tai, Tarnybos nuomone, Sklypas neturėtų būti formuojamas, statomi statiniai ir (ar) kilnojamieji objektai.

Šis atsakymas per vieną mėnesį nuo jo įteikimo dienos gali būti skundžiamas Lietuvos administracinių ginčų komisijai Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktoriaus pavaduotoja

Rūta Baškytė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos 188724381, Antakalnio g. 25, LT-10312 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ĮSTATYMO PATAISOS
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-03-27 Nr. V3-497
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2025-03-27 Nr. G-417/2025
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Rūta Lapinskienė, Direktorius pavaduotojas
Sertifikatas išduotas	RŪTA LAPINSKIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-03-27 10:13:31 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-03-27 10:13:52 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2022-11-30 18:07:43 – 2027-11-29 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.80.3
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2025-04-28 08:40:19)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2025-04-28 08:40:19 DBSIS